

Z činnosti Legislatívneho výboru SLK v roku 2015

Slovenská lekárska komora sa od začiatku roka 2015 do 31. mája 2015 zaoberala pripomienkovaním siedmich dokumentov legislatívnej a nelegislatívnej povahy, ktoré boli v uplynulom období prístupné na verejné pripomienkovanie na Portáli právnych predpisov Slovenskej republiky www.portalpravnychpredpisov.sk a jedným dokumentom, ktorý obdržala priamo od MZ SR. Z týchto 8 dokumentov malo 6 dokumentov charakter návrhov právnych predpisov a 2 dokumenty boli strategickej povahy. Okrem toho Slovenská lekárska komora do 30. apríla 2015 vyvinula dve vlastné priame iniciatívy požadujúce legislatívny zásah do platných právnych predpisov.

Iniciatívy

Prvou z vyššie spomínaných vlastných iniciatív Slovenskej lekárskej komory (ďalej len SLK) zo začiatku tohto roka bolo poskytnutie konkrétneho návrhu textu na úpravu ustanovení zákona a zároveň návrhu na participáciu SLK pri tvorbe novely zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, ktorá sa toho času pripravuje na ministerstve zdravotníctva v súvislosti s transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2013/55/EÚ. SLK žiadala v súvislosti s transpozíciou ustanovení smernice o zavedení tzv. výstražného mechanizmu upraviť aj povinné členstvo v komorách, resp. jeho ekvivalent tak, aby sa vo vzťahu k novo zavádzanému tzv. výstražnému mechanizmu vzájomného informovania členských štátov o trestnoprávných, disciplinárnych a iných obdobných opatreniach uplatnených na našom území uplatňovali rovnaké práva a povinnosti všetkých zdravotníckych pracovníkov vykonávajúcich dané zdravotnícke povolanie. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky prisľúbilo zapojenie SLK do procesu tvorby novely uvedeného zákona. SLK zatiaľ neobdržala pozvanie na pracovné rokovanie k návrhu textu novely zákona, čo je však v rámci stanovených legislatívnych termínov na predloženie návrhu zákona do medzirezortného pripomienkového konania ešte stále realizovateľné.

Druhou iniciatívou bolo písomné podanie prezidenta SLK MUDr. Mariána Kollára generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky JUDr. Jaromírovi Čižnárovi vo veci zdaňovania peňažného a nepeňažného plnenia prijatého poskytovateľom zdravotnej starostlivosti od držiteľov registrácie liekov atď. podľa platného zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. V podaní, ktoré pre SLK vypracovala Advokátska kancelária Škodler & Partners, s.r.o. Bratislava, SLK žiada generálneho prokurátora SR o vyslovenie nesúladu ustanovení zákona o dani z príjmov v častiach, týkajúcich sa peňažného a nepeňažného s Ústavou Slovenskej republiky a súčasne o zastavenie účinnosti týchto ustanovení zákona. V podaní, adresovanom generálnemu prokurátorovi SR, bolo okrem iného uvedené, že SLK je toho názoru, že ustanovenia zákona o dani z príjmov, týkajúce sa zdaňovania peňažného a nepeňažného plnenia u zdravotníckych pracovníkov, majú za následok 1. porušenie ústavného práva na ochranu zdravia obyvateľov SR v dôsledku zníženia dostupnosti aktivít sústavného vzdelávania pre zdravotníckych pracovníkov; 2. znevýhodnenie poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v porovnaní s inými podnikateľskými subjektmi a zásah do ich práva podnikat'; a v neposlednom rade aj 3. diskrimináciu zdravotníckych pracovníkov v porovnaní s nezdravotníckymi pracovníkmi.

Slovenská lekárska komora súčasne v aktuálne prebiehajúcom medzirezortnom pripomienkovom konaní k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa citovaný zákon o dani z príjmov 29. apríla 2015, uplatnila na Ministerstve financií Slovenskej republiky zásadné pripomienky, v ktorých žiadala vypustiť body 4., 5., 17., 28. a 48. návrhu zákona a § 8 ods. 1

písm. l), § 8 ods. 3 písm. c), § 8 ods. 13, § 9 ods. 2 písm. y), § 17 ods. 31, § 21 ods. 2 písm. l), § 43 ods. 3 písm. o), § 43 ods. 17 a ods. 18, týkajúce sa zdaňovania peňažného a nepeňažného plnenia u zdravotníckych pracovníkov z platného zákona, pretože je toho názoru, že sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky.

Pripomienkovanie

Pokiaľ ide o pripomienkované materiály, okrem spomínaného zákona o dani z príjmov, Slovenská lekárska komora v roku 2015 pripomienkovala aj návrh zákona, ktorým sa zmení a doplní zákon o lieku v častiach, týkajúcich sa peňažného a nepeňažného plnenia, Správu Ministerstva vnútra o migračnej politike, Národný program reforiem Slovenskej republiky 2015 z dielne Ministerstva financií Slovenskej republiky, ďalej návrh zákona o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci predložený na medzirezortné pripomienkové konanie Štatistickým úradom Slovenskej republiky, návrh zákona o verejnom obstarávaní od Úradu pre verejné obstarávanie, vyhlášku MZ SR o štandardoch zdravotníckej informatiky v súvislosti so zavedením e-Health a výnos MF SR o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy.

V návrhu zákona o lieku SLK žiadala umožniť lekárom namietať a žiadať opravu nesprávne uvedených údajov na stránke NCZI o peňažných a nepeňažných plneniach a vypustiť zo zákona o dani z príjmov ustanovenia, požadujúce nerovnoprávne zdaňovanie vzdelávacích aktivít pri porovnaní zdravotníckych povolání s nezdravotníckymi.

Pri dokumente o migračnej politike SLK napríklad žiadala, aby sa do opatrení na podporu kvalifikovaných imigrantov (vrátane absolventov) v najbližšom období zahrnuli aj systematické opatrenia na znižovanie administratívnej, odvodovej a daňovej záťaže poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ďalej spresnenie definície pojmu deficitné pracovné miesto a zlepšenie evidencie migrácie vysokokvalifikovaných odborníkov.

Národný program reforiem Slovenskej republiky 2015 bol na portáli právnych predpisov k dispozícii na pripomienkovanie počas veľkonočných sviatkov, konkrétne od 31. marca do 7. apríla 2015. Napriek tomu ho SLK stihla pripomienkovať aspoň v hlavných bodoch, ktoré sa týkali zdravotníctva. SLK žiadala upraviť časť o zavedení unitárneho systému zdravotného poistenia v tom zmysle, že finančné prostriedky vybrané od občanov prostredníctvom povinného zdravotného poistenia nemajú byť predmetom podnikania a mali by byť súčasťou správy štátom podobne, ako sú spravované dane. Pripomienkovaná bola tiež časť, týkajúca sa integrovaných centier zdravotnej starostlivosti a časť, týkajúca sa projektov uskutočňovaných z tzv. eurofondov. SLK žiadala, aby plánované zriaďovanie integrovaných centier zdravotnej starostlivosti, financované z EÚ fondov, bolo ešte predmetom riadnej odbornej diskusie (čo sa momentálne aj čiastočne deje v podobe okrúhlych stolov, uskutočňovaných na ministerstve zdravotníctva). Cieľom projektu musí byť zlepšenie ukazovateľov zdravia obyvateľov daného územia a nie iné. Pokiaľ ide o časť týkajúcu sa čerpania prostriedkov EÚ, SLK tiež v pripomienkach k Národnému programu reforiem žiadala prijať opatrenia v oblasti transparentnosti – popri transparentnosti výberu projektov by mala byť zabezpečená aj transparentnosť ich implementácie, zamestnanci riadiacich a sprostredkovateľských orgánov by mali mať potrebnú kvalifikáciu, aby zbytočne žiadateľov a realizátorov projektov nezaťažovali nadbytočnou administratívou a zbytočne nesuplovali činnosti iných úradov a orgánov (Úrad pre verejné obstarávanie, Správa finančnej kontroly, Najvyšší kontrolný úrad, Daňový úrad a iné). Mala by sa skvalitniť technická pomoc a posilniť sa hlavne v plnení poradenskej úlohy. Riadiace, sprostredkovateľské a kontrolné orgány zaoberajúce sa

eurofondmi by sa mali pri kontrolovaní priebehu projektu sústrediť na sledovanie výstupov a cieľových merateľných ukazovateľov projekt namiesto doterajšieho prílišného kontrolovania administratívnych záležitostí. Ministerstvo financií Slovenskej republiky na tieto pripomienky zatiaľ nijako nereagovalo.

V zásadnej pripomienke k návrhu zákona o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci sa SLK snažila uchrániť zdravotníckych pracovníkov, ako aj stavovské organizácie v zdravotníctve od viacnásobného vykazovania údajov pre rôzne organizácie zaoberajúce sa zberom a spracovaním údajov (Národné centrum zdravotníckych informácií, Štatistický úrad Slovenskej republiky, Sociálna poisťovňa a podobne). Pripomienka bola zo strany Štatistického úradu Slovenskej republiky čiastočne akceptovaná s tým, že viacnásobné vykazovanie sa bude uskutočňovať vzhľadom na potrebný čas 2 rokov (cieľový rok 2017) na integráciu a vzájomné prepojenie informačných systémov príslušných organizácií. Potom by mala viacnásobná záťaž odpadnúť, keďže register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci by sa mal stať zdrojovým registrom potrebných dát pre všetky ostatné orgány a organizácie a následne budú ustanovenia zákonov, ukladajúce povinnosť viacnásobne vykazovať, zrušené.

Pri pripomienkach k návrhu zákona o verejnom obstarávaní sa SLK snažila, aby poskytovanie zdravotnej starostlivosti bolo vyňaté z povinnosti verejného obstarávania podľa tohto zákona, pretože zdravotné poisťovne kontrahujú na poskytovanie zdravotnej starostlivosti hradenej z prostriedkov povinného zdravotného poistenia priamo konkrétnych poskytovateľov v rámci verejnej minimálnej siete podľa osobitného predpisu. Tiež požadovala, aby stavovské organizácie v zdravotníctve neboli považované za verejného obstarávateľa. Úrad pre verejné obstarávanie konštatoval, že uvedené sa už síce v predpise nachádza, ale pripustil, že z textu zákona to nemusí byť až tak zrejmé, takže pre zvýšenie právnej istoty dotknutých subjektov požadované zapracuje do dôvodovej správy k uvedenému návrhu zákona.

Vyhlášku MZ SR o štandardoch zdravotníckej informatiky a výnos MF SR o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy SLK pripomienkovala v súvislosti so zavedením e-Health. Nakoľko sa však tieto úpravy netýkali zásadnej záležitosti dofinancovania stavovských organizácií v zdravotníctve, prípadne poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v súvislosti so zavádzaním e-Health, SLK iniciovala spoločné rokovanie stavovských organizácií v zdravotníctve k riešeniu uvedenej problematiky, ktoré sa na pôde SLK uskutočnilo 5. mája 2015. Prítomní zástupcovia zdravotníckych stavovských organizácií sa zhodli, že schválenie zákona č. 77/2015 Z. z., v ktorom sa stavovským organizáciám a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti ukladá plnenie povinností v súvislosti so zavedením e-Health bez dostatočného finančného krytia zo strany štátu je problém a rozhodli sa spoločne požiadať ministra zdravotníctva Slovenskej republiky o hľadanie a poskytnutie finančných zdrojov tak, aby boli stanovené termíny splniteľné.

Proces pripomienkovania

SLK sa dlhodobo snaží o lepšie zapojenie organizácií, zastupujúcich zdravotníckych pracovníkov vykonávajúcich zdravotnícke povolanie v praxi, do procesu tvorby právnych predpisov a zásadných a strategických dokumentov týkajúcich sa zdravotnej politiky. Napriek tomu, že spoluprácu so stavovskými organizáciami v tejto oblasti má vecne príslušné Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky aj priamo zakomponovanú vo svojom štatúte, SLK mu oprávnenne vyčíta nedostatočnú koordináciu a slabé zapojenie do prípravy, čo

je na škodu vecí, lebo by to mohlo napomôcť ich lepšiemu pochopeniu, obojstrannej akceptácii a lepšej implementovateľnosti do praxe. V poslednom období sa bohužiaľ stáva aj to, že materiály nie sú k dispozícii na vyjadrenie alebo posúdenie pred uverejnením v medzirezortnom pripomienkovom konaní, pripomienkové konanie býva nevhodne skrátené (5 dní, počas sviatkov a podobne), pripomienky potom nie sú pre krátkosť času na ich zapracovanie akceptované a tak je prakticky znemožnené účinne participovať, akokoľvek sa o to komora snaží. Iba v jednom prípade z ôsmich mala SLK možnosť vyjadriť sa k návrhu zákona (zákon o lieku) v štádiu pred uverejnením v medzirezortnom pripomienkovom konaní. Zostáva len veriť, že sa to čo najskôr zmení – niektoré konania zo strany ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z posledného obdobia poukazujú, že by to predsa len bolo možné a SLK ako zástupca 25 tisíc registrovaných lekárov (na Slovensku) získa pri tvorbe, implementácii a oponentúre zásadných dokumentov potrebný čas na odborné konzultácie a postavenie, aké jej historicky právom patrí, aby mohla účinnejšie obhájiť oprávnené odborné záujmy a potreby lekárov v praxi.

Účasť na rokovaníach

Zástupcovia SLK za v období od začiatku roka do 31. mája 2015 zúčastnili štyroch rokovaní, týkajúcich sa návrhov právnych predpisov alebo predpisov nelegislatívnej povahy. 10.2.2015 pracovné stretnutie vo Výbore NR SR pre zdravotníctvo k implementácii smernice EÚ 55/2013, 17.4.2015 stretnutie s vedúcim kancelárie prezidenta SR JUDr. Jánom Šothom k problematike financovania v zdravotníctve, 12. marca 2015 stretnutie s ministrom zdravotníctva SR k problematike zrušených poplatkov a kompenzácie výpadku príjmov ambulancií, 20. mája 2015 k návrhu zákona o liekoch v súvislosti so zverejňovaním údajov o peňažnom a nepeňažnom plnení u zdravotníckych pracovníkov, z ktorých tri iniciovala SLK a jedno MZ SR.

Okrem toho sa uskutočnila jedno fyzické rokovanie (28.1.2015) a jedna telekonferencia (10.2.2015) s pracovníkmi Európskej komisie k implementácii Stratégie starostlivosti o zdravie na roky 2014 - 2030. Bola tiež zabezpečená obhajoba uplatnených pripomienok SLK na rozporových konaniach k trom pripomienkovaným návrhom právnych predpisov, na rozporové konania k ostatným uplatneným pripomienkam SLK nebola pozvaná ani telefonicky kontaktovaná, išlo o dokumenty MZ SR k e-Health a dokumenty Ministerstva financií SR o národných reformách a zdaňovaní príjmov zdravotníckych pracovníkov. Uskutočnila sa tiež jedna tlačová konferencia k problematike zrušenia poplatkov (17.2.2015).

Pre ignorovanie pripomienok SLK k nevýhodnému zdaňovaniu príjmov zo strany MF SR sa prezident SLK listom z 27. mája 2015 obrátil na predsedu Výboru NR SR pre zdravotníctvo MUDr. Richarda Rašiho, MPH so žiadosťou o ďalšie pracovné stretnutie, kde by bolo bližšie objasnené znevýhodnené zdaňovanie peňažného a nepeňažného plnenia u lekárov.

Úplné znenie dokumentov SLK

Kompletné znenie uplatnených pripomienok je pre členov komory dostupné na internetovej stránke Slovenskej lekárskej komory www.lekom.sk v časti Legislatívny výbor SLK, preklik na Pripomienky LV SLK – rok 2015.

V Bratislave, 28. mája 2015

Vypracovali

MUDr. Katarína Šimovičová – predsedníčka Legislatívneho výboru SLK

PhDr. Kvetoslava Kotrbová, PhD., MPH – sekretariát SLK
Mgr. Zdenko Seneši – Advokátska kancelária Škodler & Partners